

Tétény középkori temploma

2010 október 11. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarországot eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Buda déli (XXII.) kerületének 1949 óta része az addig önálló Nagytétény. A legrégebb magyar települések egyike volt: Töhötöm honfoglaló vezér szállásterülete, majd a fejedelemével rokon Tétény nemzetség birtoka. A X. században már falu létezett az egykori római provincia határvonalának egyik erődített helyén. A híres barokk múzeumkastély mellett a rómaiak idejéből származó tábor nyomai kerültek elő. Az Árpád-kori község az ősi Duna-parti országút mentén lévő templomdomb körül alakult ki.

Tétény fejlődését segítette a főváros, Buda közelsége. 1279 júliusában ide rendelte az országgyűlést IV. (Kun) László király; a XIII. századi jobbágyfalut egy 1461-ben kelt oklevél már oppidumnak – mezővárosi rangú helynek – nevezi. A tatárjárás és a XV. század közt főrangú famíliák birtokolták: a Tétényiek után I. (Nagy) Lajos király pecsétére, Kont Miklóssé lett a település, majd a Héderváriak és a Kaproncaiak földesurasága következett. Tétény virágzását a mohácsi vész szakította meg: 1526 szeptemberében a török hadak felperzselték a népes, jómódú települést.

A falu első templomáról és Merboldus nevű papjáról az 1333. évi pápai tizedjegyzékből értesülhetünk. E román kori templom nyomtalanul elenyészett, helyén az 1400-as évek elején épült – Szent Mihály főangyal tiszteletére – az új, minden bizonnyal védőfallal övezett plébániatemplom. A másfél évszázados török hódoltság alatt Tétényen keresztül vezetett a budai hadi út, nem csoda, hogy 1730-ban már csupán a templom gótikus tornya állt. 1750 és 1755 között készült el – megint csak a régi helyén – az újabb, immár barokk stílusú templom abban a formában, amelyben most is látható.

A XVIII. században a Nagyboldogasszonynak újraszentelt parochiális templom a régi Tétény közepén, kisebb magaslaton áll. Keletelt hajójához sokszögzáródású szentély kapcsolódik, az északi oldalon mellékkápolna, a délin emeletes sekrestye található. Nyugati tornyának középkori volta első pillantásra szembevetnik: a vastos, négyszögletes falak sarkait faragott promontori kövekkel armírozták, mindhárom emeletén keretes, csúcsíves ablakok nyílnak, összesen nyolc. A bejárat, a hajó ablakai és boltzata már mind a XVIII. századi építkezés modorában készült, amint a templomtól délre álló Szentháromság-oszlop is szép barokk szobormű.

A római kori – Campona nevű – tábor emlékét idézi a toronytól délre fekvő falba utólag beillesztett antik kőtöredék, a közelében látható sírkövek nevei – gróf Szentgyörgyi, Hyeronimy – és XIX. századi évszámai a kiegyezés korára mutatnak. 1937-ben helyezték el a túlélt bajtársak azt az emléktáblát a falon, amelynek szövege: „E megszentelt falak alól indultak a becsület mezejére a Ferdinánd bolgár király nevét viselő cs. és kir. 26. számú tábori vadászászlóalj soha vissza nem tért hősei.”

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló